

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 320

Lausunto ympäristöministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle uudeksi alueidenkäyttölainsiksi

TRE:3054/10.00.02/2025

Valmistelija / lisätiedot:
Nurminen Mikko

Valmistelijan yhteystiedot

Yleiskaavapäällikkö Pia Hastio, puh. 040 801 6917, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasianjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus

Ympäristöministeriölle annetaan liitteenä oleva Tampereen kaupungin lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle uudeksi alueidenkäyttölainsiksi sekä muutoksista lakiin kaavojen toteuttamiseksi ja rakentamislakiin.

Kokouskäsittely

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden johtaja Mikko Nurmiselle. Hän oli asiantuntijana läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana ja poistui ennen päätöksentekoa.

Perustelut

Ympäristöministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi, joka koskee uutta alueidenkäyttölakia sekä muutoksia lakiin kaavojen toteuttamiseksi ja rakentamislakiin.

Maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistus käynnistettiin keväällä 2018. Eduskunta hyväksyi uuden rakentamislain 1.3.2023. Rakentamislaki tuli voimaan 1.1.2025 ja maankäyttö- ja rakennuslain nimi muuttui samalla alueidenkäyttölainsiksi. Alueidenkäytön digitalisaatiota koskeva maankäyttö- ja rakennuslain muutos tuli voimaan 1.1.2024.

Alueidenkäyttölakia valmisteli työryhmä tehtävänäään laatia ehdotus uudeksi alueidenkäyttölainsiksi hallituksen esityksen muotoon. Työryhmän toimikausi oli 10.11.2023–30.9.2024. Yhdyskuntakehittämislain ja yhdyskuntarakentamislain työryhmätyöskentely on käynnissä ja päättyy elokuun lopussa 2025.

Esityksen tavoitteena on uudistaa alueidenkäyttöä koskevat säännökset Petteri Orpon hallitusohjelman tavoitteiden toteuttamiseksi. Esityksen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

tavoitteena on, että alueidenkäyttöä koskevia säännöksiä uudistettaessa otetaan huomioon alueidenkäytön suunnittelun tulevaisuuden haasteista, muuttuvasta toimintaympäristöstä sekä aluehallinnon rakenteiden muutoksista aiheutuvat kehittämistarpeet. Lakiuudistuksen tavoitteena on selkeyttää ja sujuvoittaa alueidenkäyttöä koskevia säännöksiä ja tehdä niihin tarvittavat lakitekniset ja kielelliset korjaukset. Voimassa olevaa alueidenkäyttölakia muutettaisiin kumoamalla siitä kaavoitusta ja muuta alueidenkäyttöä koskevat luvut. Samalla alueidenkäyttölain nimike muutettaisiin laiksi kaavojen toteuttamisesta, jonka säännökset säilyisivät pääosin ennallaan.

Esityksen mukaan alueidenkäytön suunnittelujärjestelmän kolmiportainen hierarkia säilyisi. Maakuntakaava rajattaisiin koskemaan vain valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittäviä asioita ja myös maakuntakaavan oikeusvaikutuksia rajattaisiin. Kuntien yhteinen yleiskaava ohjaisi yleiskaavaa maakuntakaavan sijasta. Lakiin lisättäisiin säännökset maanomistajan yleiskaavaa ja asemakaavaa koskevasta aloiteoikeudesta sekä kunnan mahdollisuudesta antaa asemakaavaa tai yleiskaavaa koskeva ehdotus maanomistajan valmisteltavaksi. Lakiin lisättäisiin myös suurimpien kaupunkiseutujen yhteistyövelvoitetta, asemakaavan ja yleiskaavan yhteiskäsittelyä, aurinkovoimarakentamista ohjaavaa yleiskaavaa ja tuulivoimalan vähimmäisetäisyyttä asutuksesta koskevat säännökset. Kaavoitusmenettelyä koskevia säännöksiä yksinkertaistettaisiin. Muutoksenhakuoikeus asemakaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä rajattaisiin tietyissä tilanteissa asianosaisiin ja yhteisöille lisättäisiin muistutusvelvoite valitusoikeuden käyttämisen edellytykseksi.

Tampereen kaupungin lausunnossa lakiluonnosta arvioidaan yleisellä tasolla vertaamalla muutoksia voimassa olevaan lakiin, joka on toiminut hyvin Tampereen vahvan kasvun ja kehityksen tukena. Lausunnossa tuodaan esille tärkeimmät huomiot muutamaan lakiluonnoksen lukuun, joiden arvioidaan aiheuttavan epävarmuutta yhdyskuntarakenteen kehitykselle mutta myös merkittävää lisätyötä kuntakaavoitukseen kohdistuvina selvitystarpeina sekä uusina hallinnollisina prosesseina.

Tampereen kaupungin hallintosäännön (1.6.2025) 14.2 § 31. kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää strategisesti merkittävien, koko kaupunkia koskevien lausuntojen antamisesta.

Tiedoksi

Mikko Nurminen, Elina Karppinen, Pia Hastio, Hanna Montonen, Virpi Ekholm, Heli Toukonieniemi, Arja Kekäläinen/Lausuntopalvelu.fi

Liitteet

- 1 Kh 30.6.2025 Lausunto alueidenkäyttölaista
- 2 Kh 30.6.2025 Ympäristöministeriön lausuntopyyntö 16.05.2025
- 3 Kh 30.6.2025 HE-luonnos alueidenkäyttölaki
- 4 Kh 30.6.2025 Luonnos alueidenkäyttöasetukseksi

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Nähtävilläolo ja tiedoksianto asianosaiselle

Pöytäkirja yleisesti nähtäville 8.7.2025 www.tampere.fi.

Päätös annettu tiedoksi sähköpostilla 8.7.2025.

Asia liitteineen on katsottavissa kaupungin verkkosivuilla www.tampere.fi. Pyydettyessä ote toimitetaan liitteineen.

Tampere
08.07.2025

Leeni Herrala
Hallintosihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Muutoksenhakukielto

§320

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)
- etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)